

Diệt Loài Gặm Nhấm (Chuột Cống và Chuột Nhắt) Getting Rid of Rodents (Rats and Mice)

Tuy có hơn 20 loài gặm nhấm tại British Columbia, chỉ có 3 loại gây ra các vấn đề phổ biến trong nhà hoặc ở nông trại. Chúng bao gồm:

- chuột nhà;
- chuột cống Na Uy (Norway rat); và
- chuột đen (chuột mái nhà).

Các loài gặm nhấm có thể gây hại điều gì?

Chuột cống và chuột nhắt có thể gây thiệt hại đáng kể cho tài sản vì chúng nhai hoặc gặm nhấm vật dùng để cách ly tòa nhà, vật liệu bọc tường bên ngoài căn nhà, vách ốp tường và dây điện. Chúng ăn nhiều loại thực phẩm khác nhau, kể cả thức ăn quý vị cất trong các ngăn tủ kệ và chạn bếp. Nếu quý vị ăn thực phẩm đã bị nhiễm trùng bởi chuột bọ, quý vị có thể bị ngộ độc thực phẩm. Trong một số các trường hợp, bệnh có thể lây lan nếu quý vị bị chuột bọ cắn, hoặc nếu quý vị tiếp xúc với các khu vực bị nhiễm độc bởi nước tiểu và phân của loài gặm nhấm.

Hội Chứng Viêm Phổi do Siêu Vi Trùng Hanta (Hantavirus Pulmonary Syndrome, viết tắt HPS) có liên hệ đến việc hít vào phổi phân khô của loài chuột nhắt sống hoang (deer mouse). HPS không có liên hệ đến loài chuột bình thường sống trong nhà. Để biết thêm thông tin xin xem [HealthLinkBC File #36 Hội Chứng Viêm Phổi Do Siêu Vi Trùng Hanta](#). Ve và bọ chét có trên thân của các loài chuột bọ cũng có thể lây truyền bệnh. Để biết thêm thông tin về việc bị ve cắn, xin xem [HealthLinkBC File #01 Ve Cắn và Bênh](#).

Có dễ tìm thấy chuột hay không?

Chuột cống và chuột nhắt dễ tìm thấy và chúng để lại rất nhiều chứng tích. Từ việc nhai hộp ngũ cốc đến việc ăn trái cây trên bàn, chúng có thể lại một mớ bừa bãi. Trong nhà có thể có vật liệu xây tổ của chuột hoặc các hang chuột ở bên ngoài nhà. Phân nâu đậm nơi chuột bọ ăn và di chuyển là dấu hiệu chắc chắn của việc có chuột bọ tràn lan. Khi trong nhà yên tĩnh quý vị có thể nghe được tiếng chuột chạy chung quanh nhà (chạy giữa các bức vách, trên mái gác và dưới nền nhà) hoặc thậm chí đang nhai thức ăn.

Làm thế nào để tôi diệt chuột?

Chuột cống và chuột nhắt thường đẻ nhiều, vì vậy điều quan trọng là phải nhanh chóng tìm ra và diệt chúng một cách có hiệu quả. Ngay cả nếu quý vị thực tế không nhìn thấy chuột, cỡ và hình dáng của phân có thể cho quý vị biết là của chuột nhắt hay chuột cống. Điều quan trọng là quý vị phải biết mình đang tìm cách diệt loại chuột nào bởi vì có nhiều cách khác nhau để không chế các loài gặm nhấm.

Phân chuột dài khoảng 6 mm (1/4 inch) và có hình bầu dục. Phân của chuột sống trên mái nhà dài khoảng 13 mm (1/2 inch) nhọn ở hai đầu và phân của chuột cống Na Uy dài khoảng 19 mm (3/4 inch) với hai đầu to và ngắn.

Cách tốt nhất để diệt chuột cống hoặc chuột nhắt là dùng bẫy. Nếu dùng bẫy sập bằng lò xo để bẫy chuột cống, hãy đặt liên tiếp ba cái bẫy mà không gài bẫy sập. Bẫy với trái cây khô, bơ đậu phộng pha với yến mạch, hoặc phô mai. Đặt bẫy 'thẳng góc' (90 độ) với tường nơi chuột bọ thường di chuyển với mặt có mùi hướng vào tường. Khi chuột bọ đã quen mùi thì hãy gài bẫy. Hãy bảo đảm mỗi đờc gài chặt vào thanh bật để các lò xo nảy bật khi thức ăn được lấy ra khỏi bẫy.

Khi quý vị bắt được một con chuột, hãy bảo đảm không dùng tay trần để chạm vào chúng. Hãy mang bao tay khi cầm nắm một con chuột chết hoặc bẫy gài. Bỏ chuột cống hoặc chuột nhắt đã chết vào hai lần bao, cột chặt túi lại, và sau đó đem chôn, đốt, hoặc bỏ các túi vào thùng rác, theo đúng luật lệ tại địa phương. Có thể gài lại bẫy nếu có đeo bao tay.

Làm thế nào để tôi có thể ngăn ngừa chuột sống trong nhà của mình?

Có những bước quý vị có thể thực hiện để ngăn ngừa chuột bọ trong nhà.

1. Hủy các nguồn thức ăn và nước uống của chúng:

- Bỏ tất cả rác vào trong các thùng mà chuột bọ không thể vào được và có nắp đậy kín.
- Hãy làm theo các phương pháp ủ phân đúng cách để kiểm soát chuột bọ.
 - Không bỏ thức ăn thừa vào thùng ủ phân sau vườn mà không đậy nắp lại.
 - Dùng chanh.
 - Đảo phân ủ.
 - Dùng thùng ủ phân loại chuột bọ không vào được.
- Lượm trái cây và các hạt rớt từ trên cây xuống khỏi sân vườn của quý vị.
- Dọn dẹp ngay thức ăn của thú nuôi trong nhà sau khi đã cho ăn và không để thức ăn qua đêm ngoài trời.
- Làm sạch rác rến và thức ăn ở các lồng hoặc chỗ ở của các thú nuôi trong nhà.
- Gắn các vỉ hứng thức ăn cho chim và thường xuyên dọn sạch các hạt rơi ra bên ngoài.

- Sửa bất cứ chỗ rò rỉ nước nào để không tạo nguồn nước.
- Che, đậy các hồ bơi và các bồn tắm phun nước xoáy lại khi không dùng đến.

2. Hủy những nơi ẩn nấp và sinh sống của chuột:

- Giữ cho chung quanh nhà trống trải không có các lùm bụi, không cất trữ gỗ hoặc đồ phế liệu.
- Tỉa các cây cối gần tòa nhà sao cho từ 15 đến 20 cm (6 đến 8 inches) bên trên mặt đất phải trống. Tỉa cành các cây hoặc các lùm bụi để ngăn ngừa để ngăn ngừa việc chuột bọ leo lên mái nhà hoặc các ban công.
- Dọn dẹp các đồng gỗ không sử dụng và các nhà kho cũ.
- Không để các xe cũ và bàn ghế tu ngoài trời.
- Cắt gỗ và củi đốt lò cao khỏi mặt đất từ 30 đến 45 cm (12 đến 18 inches).

3. Bảo vệ các tòa nhà không bị chuột bọ:

- Che kín những gầm nhà, các lỗ thông hơi và thông gió trên tầng áp mái nhà bằng lưới kim loại hoặc lưới thép mắt cáo dày 6mm (1/4 inch).
- Bít kín bất cứ những chỗ nào từ bên ngoài dẫn vào nhà mà lớn hơn 6mm (1/4 inch). Để ý kỹ những thanh đứng khung cửa và các khe hở giữa vật liệu ốp phía ngoài tường và nền móng nhà. Nếu quý vị có chuột sống trên mái nhà thì đừng quên kiểm tra các lỗ ở những nơi trên mái nhà.
- Sửa các đường nứt xi măng ở chân tường và nền móng.
- Xây các nhà kho chứa đồ trên các tấm bê tông.

Tôi có thể dùng thuốc độc để diệt chuột hay không?

Dùng thuốc độc hoặc mồi độc để diệt chuột bọ là một điều không nên. Chuột bọ bị trúng độc có thể chạy đi nơi khác và chết, khó để tìm ra xác của chúng và sẽ có mùi hôi khó chịu. Thuốc độc cũng có thể vô tình làm hại thú nuôi trong nhà, thú hoang, hay thậm chí trẻ em.

Các dụng cụ đuổi chuột bằng sóng siêu âm, tuy lúc đầu có hiệu quả, nhưng đắt tiền và về lâu dài không thành công trong việc diệt các loài gặm nhấm.

Nếu sau khi đã dùng các biện pháp ngăn ngừa nhưng nhà quý vị vẫn còn bị chuột cống và quý vị muốn thử dùng thuốc độc để diệt chuột, có một vài điều quý vị nên xem xét:

- Hãy đặt thực phẩm không có thuốc độc trong một vài ngày trước khi đặt bẫy, để chuột bắt đầu đến ăn tại khu vực đó.
- Đọc và làm theo các chỉ dẫn ghi trên nhãn một cách cẩn thận.

- Đặt bẫy ở những khu vực nơi trẻ em và thú nuôi trong nhà không thể đến gần được.
- Lập tức lấy đi những chuột bọ đã chết và dọn dẹp tất cả các nơi đặt bẫy khi đã hoàn tất việc diệt chuột bọ. Nếu quý vị không thể tự mình diệt chuột bọ, hãy liên lạc với một công ty có môn bài hành nghề và nhân viên có bằng chứng nhận để họ giúp quý vị.

Làm thế nào để tôi có thể dọn dẹp sạch những nơi đã có chuột bọ?

Tránh không làm tóc bụi khi quý vị dọn dẹp những nơi chuột đã sống. Điều này bao gồm quạt thông hơi bất cứ khu vực kín nào trong 30 phút và làm ướt khu vực bằng thuốc khử trùng gia dụng trước khi quý vị bắt đầu. Hầu hết các thuốc khử trùng tổng quát và thuốc tẩy gia dụng đều hiệu quả. Pha 1 phần thuốc tẩy với 10 phần nước cũng có thể dùng được. Đồ dung dịch đã pha đó một cách cẩn thận xuống nơi muốn làm vệ sinh để tránh không làm khuấy động bất cứ siêu vi trùng nào đang có ở nơi đó – đừng dùng bình xịt.

Dùng khăn giấy để chùi sạch phân, vật liệu làm tổ và các rác rến khác và bỏ chúng vào trong bao đựng rác bằng nhựa. Đừng quét hoặc hút bụi.

Cho tất cả các thứ vào hai lần bao, cột chặt lại, và sau đó đem chôn, đốt, hoặc vứt bỏ các bao rác theo đúng luật lệ tại địa phương.

Làm sạch sàn nhà, giặt thảm, quần áo và khăn trải giường hay chăn mền, và khử trùng các mặt bàn, kệ tủ và hộc ngăn kéo nhà bếp, những nơi nào có sự tiếp xúc với chuột.

Rửa bao tay nhựa với thuốc khử trùng hoặc xà phòng và nước trước khi tháo găng tay. Rửa tay bằng xà phòng và nước sau khi đã tháo bao tay ra.

Trong lúc dọn dẹp, hãy bảo đảm mang mặt nạ lọc bụi đeo vừa vặn thích hợp, mang bao tay cao su và cặp kính to. Để biết thêm thông tin về các mặt nạ thích hợp, hãy liên lạc với đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị hoặc với viên chức y tế môi trường.

Để biết thêm thông tin

Để biết thêm thông tin, xin truy cập trang mạng của Chính phủ British Columbia – Các Loài Gặm Nhấm tại www2.gov.bc.ca/gov/content/environment/pesticides-pest-management/managing-pests/animals/rodents, hoặc liên lạc với viên chức y tế môi trường địa phương quý vị.

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC File, xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi 8-1-1 (miễn phí). Để có sự giúp đỡ cho người điếc và lãng tai, xin gọi 7-1-1. Các dịch vụ dịch thuật có sẵn cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.